

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Marčnino in oznanila (inserte) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 267.

V Ljubljani, v torek 21. novembra 1893.

Letnik XXI.

Pred otvoritevjo državnega zbora.

Danes podali so se večinoma vsi slovenski poslanci na Dunaj, kjer se bodo jutri vršila posvetovanja treh velikih koaliranih klubov. — Reči moramo, da tako težavnega stališča slovenski državni poslanci še niso skoro imeli, kakor ga imajo sedaj. Težko jim je, zatajiti vso svojo parlamentarno preteklost ter v zvezi biti z nemškimi liberalci, katerim je veljal ves boj naših poslancev, ker so upravi nemški liberalci najnevarnejši nasprotniki slovenskega naroda v verskem, narodnem in gospodarskem pogledu. Težko jim je pa tudi z ozirom na dejanske politične razmere, kar na vrat na nos nastopiti takoj nova pota, na katerih ne vedo, če bi mogli le količkaj uspešno zastopati koristi našega naroda.

Razmere v državnozbornem parlamentu so v trenutku tako zmedene, da prav za prav nobena stranka sedaj ne more točno določiti svojega stališča nasproti novi vladi.

Mi nimamo nobenih informacij, kako da nameravajo postopati naši državni poslanci, o tem pa smo prepričani, da imajo najboljšo voljo, tudi te neugodne parlamentarne razmere uporabiti, da zastopajo in branijo koristi svojih volilcev. Po našem mnenju je njih dolžnost, poiskati si zaveznikov, s katerih pomočjo bi za sedaj največ uspehov dosegli za svoj narod ali vsaj odvrniti preteče nevarnosti od njega.

Nam niso znani pravi motivi, ki so vodili grofa Hohenwarta, da je s svojim zadnjim govorom spodnesel tla ministerstvu Taaffe-jevemu. Kar se sedaj piše o teh motivih, ne govori ugodno za grofa Hohenwarta, in ako se mu ne posreči, sedanjega položaja izkoristiti tudi za naš narod, čegar zastopnik je grof Hohenwart, tedaj naj se nikdo ne čudi, ako sodba o njegovem najnovejšem parlamentarnem delovanju v Slovincih zanj ne bo ugodna. Zdi se

nam, da zadnji govor grofa Hohenwarta glasil se je bolj v smislu bogatega fevdalnega plemstva, nego li v smislu revnega slovenskega naroda. Bližnja prihodnost nam bo o tem donesla jasnosti in tedaj bo tudi jasna naša sedba.

Jedno pa je gotovo, in tega naj si bodo svesti naši poslanci: Obljube imamo Slovenci dovolj, praznih obljub od strani vlade, katero so toliko let podpirali slovenski poslanci. Z obljubami se nikakor ne smejo zadovoljevati naši poslanci, in sicer z nobenimi obljubami. — Ako nova vlada takoj z dejanji ne pokaže, da vé, da so tudi slovenski poslanci v koaliciji, tedaj naj tudi slovenski poslanci takoj z dejanji pokažejo, da nočejo ni za trenotek biti v koaliciji — peto kolo!

O tem naj pred vsem in popolno jasno poučé grofa Hohenwarta. Za nevesto slovensko služijo slovenski poslanci že dvakrat po sedem let, a je še sedaj ni od daleč ne morejo pokazati osamelemu in stiskanemu slovenskemu narodu, dasi ima i naš narod pravico do enakopravnosti ne le vsled te službe, marveč po temeljni državni ustavi.

Toliko izpregovorimo v tem trenutku z ozirom na sedanje dejanske parlamentarno-politične razmere.

Ako pa to stvar motrimo akademično, tedaj seréda se nam pokaže v popolno drugi podobi. V tem pogledu pa vidimo, da je sedanji zamotani, nenaravni in po naših mislih neplodnosti izročeni politični položaj jedino le žalostna, a popolno zaslužena posledica breznačelnega vladanja v naši državi v zadnjem času. Breznačelnost nima življenja ter ga tudi ne more dajati nikomur ni v zasebnem, ni v javnem življenju. Zato tudi od sedanje breznačelne koalicije ne moremo pričakovati nobenega uspešnega delovanja in ne trajnega življenja. Poglavitna skrb mora torej biti, sedaj delati na to, da se osnuje trdna podlaga za nove zdrave razmere,

v katerih bo sploh mogoče kako uspešno delovanje. — Zato pa je pred vsem potreba ločitve duhov, kakoršno neizprosno zahteva krščanstvo s svojimi večno-veljavnimi načeli. Dokler se ta pot ne nastopi v zasebnem socialnem in parlamentarnem delovanju tudi pri nas, dotlej vladala bo zmedenost pojmov, od katere se redi le breznačelni liberalizem, dotlej bomo tudi mi trpeli pod tako neznosnimi in nezdravimi razmerami, kakor jih imamo sedaj.

Cilji moderne države, katerim je grof Wurmbrand pri svojem nastopu kot minister obetal svojo neomejeno zvestobo, zamenjati se morajo s cilji krščanske države, tedaj še le bode Avstrija dobila trdno podlago, na kateri ji bode zagotovljen stalen obstanek, njenim narodom pa zadovoljnost in blagostanje.

Lapidarno je narisal te cilje krščanske države veliki Leon XIII. v krasni okrožnici, na katere temelju naj se prične tudi v Avstriji delovati v javnem življenju.

Vjedajo se!

Iz Celovca, dne 17. novembra.

Znani princ Al. Liechtenstein rekel je nekoč na nekem shodu: Ako me hočete, slavna gospóda, natančneje spoznati, ako hočete zlasti vedeti, kakšno je moje mišljenje, vzemite par števil „N. Fr. Pr.“ in potem sodite!

Kakor princu Liechtensteinu godi se našim neutrudnim rodoljubom. Ako kdo morda še dvomi o čistem domoljubju teh mož, ako kdo ne pozna še prekoristnega delovanja naših narodnih voditeljev, ta vzemi ter beri par števil koroškega časniškega trifolija („Freie Stimmen“, „Deutsche Allg. Ztg.“, „Bauernztg.“). V njih našel bode najlepše spričevalo za vrlo delovanje slovenskih rodoljubov koroških; v njih našel bode zapisano črno na belem, da je delo teh mož dobro, da je prekoristno za stvar slovensko in katoliško.

LISTEK.

Grobovi Scipijonov.

(Les tombeaux des Scipions. — Napisal J. Méry.)

Peljali smo se na vozu po Apijevi cesti. Obiskati smo hoteli razvaline cirkusa Antonina Karakale, sedaj lastnino bankirja Torlonije. Dedščina rimskih cesarjev prišla je v roke menjavcev in borzijancev. Na desni pustili smo za seboj piramido Kaja Sekstija, katakombe sv. Sebastijana, toplice Antoninove in baziliko sv. Pavla. Vozili smo se po ravnini, škropljeni že tolikrat z blagoslovljeno in pogansko vodo; po ravnini, ki ima dvojno lice, kakor Janus, kateri jo varuje: na jedni strani pogansko, na drugi krščansko. — Voznik naš žvižgal je med potjo ouverturo k operi „Semiramis“.

Komaj sem se dobro zamislil in v duhu pred seboj videl kralja Nina, pretrgal je že kočijaž svojo ouverturo ter jel zadržavati konje. Počasi smo se pomikali dalje po prašni Apijevi cesti in gledali na vse strani, kje da bi bil cirkus Karakalin. Na obeh straneh ceste dvigalo se je proti nebu sivkasto zidovje, poraščeno z bršljinom in divjo trto: toda nikjer ni bilo videti cesarskih razvalin, bogatega poslopja starorimskega Rothschilda.

„Kje je vendar cirkus?“ vprašal sem izvoščeka.

„O, še precej daleč“, odvrnil mi je. „Peljal sem Vas semkaj, meneč, da bi si gotovo tudi radi ogledali grobove Scipijonov (sepulcri de' Scipioni).“

Dasiravno je italijanski jezik prav za prav le pokvarjena latinščina, vendar je vedno tako miloben, tako prisrčen, tako zvonek in slovesen, da vselej očara poslušalca uho in srce, vzlasti pa, če ga govori Rimec na Apijevi cesti. Bili smo vsi prevzeti krasno izrečenih besedij „i sepulcri de' Scipioni“. Pozabili smo namen svoje poti. Ime rodovine velicega Scipijona Afrikanskega zatemnilo je v nas ime Karakalino. Zahvalili smo se izvoščeku za njegovo skrbljivost. Odprl nam je na desni poluporušena vrata, velel nam slediti mu po malem drevoredu, konci katerega se je vzdigavala nekaka groblja, bolj podobna skrivališču razbojnikov, nego mavzoleju Scipijonov.

Mej potjo molčali smo vsi trdovratno. Zatorej sem se obrnil k svojim sopotnikom:

„Veste kaj, prijatelji, meni bi bilo žal, zelo žal, če bi bil zapustil Rim ne obiskavši grobov Scipijonov. Le-ti izvoščeki so izborni vodniki. — Toda bog-si-ga-vedi kateri Scipijonov je tu pokopan? — Morebiti Publius Scipio s svojim bratom Knejem, ubitim iz zasede? — Mogoče! Verjetno je vsaj dovolj, da je armada pripeljala njuna trupla iz Hispanije in da so ju tu položili k večnemu

počitku. Kar se tiče Scipijona Afričana, pokopan je v Liternu; toda brat njegov Lucij Scipijon, ki se je bojeval proti Antijohu, zagreben je morebiti tudi tukaj. Poleg njega počiva brez dvojbe Scipio Aemilianus, ki je požgal Kartagino.“

„Zdi se mi, da sem nekje čital, da sta njegova stričnika Tiberius in Caius Gracchus pokopana ž njim v istem rodbinskem grobu. Temu bi se ne čudil čisto nič, kajti nesrečna ljudska tribuna nista bila ubita daleč od tukaj. Le-ta turobna planjava, na kateri smo sedaj, bila je edini uspeh, katerega sta imela od svojih agrarnih zakonov. — Pripravimo se sedaj, da vidimo najznamenitejše grobove, ki se nahajajo na svetu.“

Mej tem besedičenjem dospeli smo do vhoda h grobišču. Nekako ženski podobno bitje pričakovalo nas je tamkaj. Imela je na sebi nekaj sibilinskega. Poleg nje je jokala štirinajstletna, nepopisno grda, v cunje in krpe zavita deklica. Ko sta zvedeli, da želé „naše svetlosti“ ogledati si grobove Scipijonov, prižgalo je dekle malomarno tri svečice, stisnilo vsakemu iz-mej nas jedno v roko ter nam velelo iti za njo v nekako klet, ki pa ni bila čisto nič podobna Horacijevi: razven jednega jedinega, praznega soda in nekaj starega vinarskega orodja ni bilo namreč ničesar notri.

„So li tukaj grobovi Scipijonov?“ poprašal sem vodnico.

Dne 5. novembra je imelo katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem presijajen shod v St. Jakobu v Rožu.*) Nadkriljeval je ta shod malone vse dosedanje društvene shode, zato bo pa prav posebno bodel v oči tudi narodne protivnike naše, ki so s podlo lažjo skušali zmanjšati velikanski vspeh onega shoda. Po gošlu „Calumniare audacter...“ se celovski in beljaški list na novo lažeta, prepričana, da razsodno (?) nemško čitateljstvo pohlevno požira vse, kar mu natveže kak zakoten pisar.

Shod v St. Jakobu se je vršil v popolnem redu ob navzočnosti c. kr. vladnega komisarja dr. Klebl a. Kako so se torej čudili mnogoštevilni udeleženci, ko so „Freie Stimmen“ dne 11. t. m. poročale, da se je v St. Jakobu vršil „ein Prügeltabor“ in beljaška „Deutsche Allgem.“ pisala dne 9. o „argen Schlägereien“.

Oba lista povdarjala sta seveda tudi, da so provzročili te tepeže jedino le „ščušvalni“ govori slovenskih „taborrednerjev“ ter vladnim organom prav s polenom namigavala, naj se jedenkrat za vselej prepovedo slovenski shodi. Oba lista pišeta, da je na slovenskem shodu govoril g. vrednik Haderlap, dasi tega gospoda niti na shod ni bilo. „Fr. St.“ pripovedujejo o porazu slovenskih govornikov, o katerem pa le-ti prav nič ne vedo, radi tega, ker so se njih govori vsi pazno poslušali ter navdušeno odobraval!

Kaj je na vsem istine?

Isto nedeljo, ko se je „na pošti“ v St. Jakobu vršil shod katoliško-političnega in gospodarskega društva, provzročili so neki zabavljivci v gostilni gospe H. (torej v drugi gostilni!) navaden tepež! Ti razgrajalci niso bili na shodu, marveč prišli v vas še le pozno v večer ter prav iskali (morda celo od nasprotnikov najeti!) povoda, da so se stepili. Ta tepež bil je prav navadna nedeljska praska, kakor jo le prevečkrat provzročujejo vinjeni razgrajalci!

Istina je torej: Tepež se ni godil v gostilni, kjer je zborovalo katoliško-politično društvo. Zgodil se je pozno po noči, ko so slovenski zborovalci že večinoma odšli ter ni bil prav v nobeni zvezi s shodom ali s politikom.

Vkljubo vsemu temu hoteli so nasprotniki tepež izkoristiti zoper slovensko stranko in katoliško-politično društvo. Z zlobnim zavijanem dolžili so slovenske govornike, da so oni „hujskali“ ljudstvo in da se je zborovanje zaključilo z navadnim pretepom. Je-li tako pisarenje pošteno, je-li tak nasprotnik pošten, o tem sodi cenjeni čitatelj sam!

Odbor katoliško-političnega društva je poslal obema listoma popravek. „Freie Stimmen“ pokazale so toliko poštenja, da so popravek brez opazke sprejele in tako nekoliko popravile prejšnje krivično poročilo. Ne tako beljaška „all—gemeine“. Vredništvo tega umazanega lista vrglo je popravek v koš, češ: „... unter der Flagge des § 19 des Pressgesetzes hat sich schon manche Lüge in periodische Druckschriften eingeschlichen...“

*) Glej „Slovenec“ št. 257 dne 9. nov. t. l.

„Da, gospod, precej bomo pri njih.“

Vstopili smo v tesno, nizko votlino: na levi in desni dotikali smo se debelega vlažnega zidovja. Zunaj je solnce prekrasno sijalo, naše svečice pa so nam le motno razsvetljevale temine. Vprašal sem deklico na novo, je-li bomo že skoraj pri grobovih; a ona mi niti odgovorila ni.

„To je tolovajski brlog“, pošepetal sem natihoma prijateljema. „Vjeli smo se sedaj sami v nastavljeno past, kakor nekaj Publius in Cneius Scipio v Hispaniji. Stikanje po znamenitih starinah popotnike čestokrat zavede v kako neumnost. Sedaj smo izgubljeni! Domovina ne bo več videla naših kostij, dejal je o neki priliki Scipio Africanus prav kakor navlašče za nas.“

In šli smo vedno dalje po podzemeljskem hodniku. Za nami širila se je globoka, neprezirna tema, pred nami pa se je strop vedno bolj in bolj niževal. Voda nam je kapala na glavo. Nikakor nismo mogli umeti čudne manije Scipijonov, teh sicer tako razumnih ljudi, ki so vračali prekrasne vjetnice njihovim soprogom, ki so se razgovarjali po noči z Ennijem o zvezdarstvu, ter se naposled dali pokopati sto čevljev globoko pod zemljo, mesto da bi si sezidali lepo marmorno piramido kot n. pr. Sekstij, ali pa mogočen stolp kakor Crassus Creticus.

(Konec sledi.)

No, govorilo se bo o tem še na pristojnem mestu. Odbor katoliško-političnega in gospodarskega društva je namreč tožil vredništvo omenjenega lista, ker popravka ni hotelo sprejeti. Upamo, da se bo našla oblast, ki zamaši predrzna usta tedi beljaškim „poštenim“ časnikarjem! —p.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. novembra.

Novo ministerstvo. Konservativni „Čeh“ z veliko odločnostjo zagovarja novo vlado. Njemu se zdi knez Windischgrätz dovolj pošten in odločen mož, da se ni ničesar bati. Seveda mi nismo taki optimisti. Dobre volje mi knezu baš ne odrekamo, ali pomisli je, če bode pa on imel tudi zadostno moč za to. Ako „Čeh“ misli, da v novem ministerstvu bode odločeval knez Windischgrätz, ne pa večina, se daleč moti. Če je v Nemčiji knez Bismarck svoje ministre menjal, kakor se mu je zdelo, se še ne more reči, da jih bode tudi knez Windischgrätz. Knez Bismarck je imel velike zasluge za domovino, na katere se je lahko opiral, knez Windischgrätz je pa brez vsake slavne preteklosti. Nevarnost pač ne preti od Plenerja samega, ampak od vsega položaja. V novi večini so najmočnejša stranka levičarji, ki so se tesno združili s Poljaki, ter torej brez njih vlada ne more storiti nobenega koraka, še manj pa proti njim. Naj le knez Windischgrätz poskusi proti volji levece menjavati ministre, pa bode skoro moral pobrati kopita. Čudno je pa, da „Čeh“ neče poznati vrednosti tistega javnega mnenja, ki je takoj kneza Windischgrätza zmatralo za pravega moža. To javno mnenje so naredili le židovski listi in baš zaradi tega moremo imeti še manj zaupanja v novega ministerskega predsednika.

Koalicijsko ministerstvo. „Linzer Volksblatt“ pravi, da sploh ni za idejo koalicije, ako se združijo načelno nasprotne stranke. Grof Hohenwart je s svojim močnim govorom vrgel Taaffejevo ministerstvo, ali sedaj kaže, da bode pl. Plener žel, kar je grof Hohenwart sejal. Sicer se ta list še zanaša na ministerskega predsednika, ki je dober katoličan. O politiki bode itak odločeval ministerski predsednik, ne pa kak resortni minister, katerega lahko ministerski predsednik odstavi. Mi smo že pojasnili, da je tak optimizem piškav. Sicer pa mi nismo proti temu, da se počaka, da bomo videli ministerstvo pri delu in je po dejanjih soditi. Sicer bode pa tudi težavno kaj storiti, dokler so Poljaki in levičarji jedini. V najugodnejšem slučaju bi se utegnili prepričati kaka levičarska volilna reforma, pa še to bi težko šlo, ker češki veleposestniki bodo najbrž podpirali vlado, da le njih predpavice ne pridejo v kako nevarnost.

Shod nemažarskih narodnostij. Mej vodjami nemažarskih narodnostij na Ogerskem se sedaj vrše posvetovanja, da se skliče shod nemažarskih narodnostij, ki se posvetuje o skupnem postopanju. Čas za upor proti mažarstvu je sedaj posebno ugoden. Vlada ima dovolj težkoč s cerkveno politikom in se bode težko ustavljala uporu raznih narodnostij. Želeti bi bilo, da se vse narodnosti ogerske odločijo za odločno aktivno politiko. Ogerski Slovani in Rumuni so si s tem največ škodovali, da so jeli tirati pasivno politiko, ter se niso udeleževali raznih volitev. To je prouzročilo povsod neko ravnodušnost za javne zadeve. Seveda več upanja bi imele nemažarske narodnosti, ko bi jih podpirali tudi Hrvatje. Žal, da tega ni pričakovati, ker hrvatska narodna stranka povsod podpira Mažare, hrvatska opozicija pa nima nobenega zastopnika v državnem zboru. Nekoliko pa skupno delovanje slovenskih narodnostij ovira seveda razlika v veri.

Brazilijska — cesarstvo. Vodja brazilijskih vstašev de Mello (Demello) je proglasil vnuka pregnanega cesarja za cesarja. S tem pa državljanska vojska se še ne bode končala, temveč se še-le prav začne. Predsednik Peixota je baš sedaj nakupil novih ladij in orožja, da še huje prime nasprotnike. Admiral de Mello je pač to dobro čutil in je zatorej proglasil cesarstvo, da dobi novih zaveznikov. Sedaj se zberó okrog njega vsi pristaši monarhizma, katerih ni malo v Brazilijski. Najbrž se vstašem sedaj posreči pridobiti dosti vojakov na suhem in začeti vojsko po vsej državi. Pod monarhično zastavo ima admiral de Mello mnogo več upanja do kacega vspeha, nego ga je imel pod republikansko. Narod se je zadnji dve leti naveličal popolnoma republike, ki mu ni prinesla družega,

kakor dolgo vrsto bojev in prevratov. General Fonseca je pregnal cesarja, general Peixoto s pomočjo admirala de Mella je pregnal Fonseco in de Mello je pa skušal spodriniti Peixota ali se mu ni hotelo posrečiti, zato je pa proglasil cesarstvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. novembra.

(Živela vohunologija!) „Narod“ hoče v svojih vohunologičnih člankih in spisih z vso silo preiskavi na gimnaziji dati politično lice in jo izrabiti proti nam. A godi se mu slaba i v večerajšnji številki! Razven izrazov kot n. pr. „tabor duševne in moralne korupcije“, „umazani boj“, „brezmejno perfidni napad“ itd. ne pove ničesar; o te vrste pisateljevanju je pa že zdavnaj izrekel svojo sodbo brez dvojbe pri „Narodu“ merodajni jurist Ivan Tavčar in zato je nam ni treba.

(Kanonično vmeščen) je bil včeraj č. g. Ivan Strnad na faro Knežak.

(Prezentacije.) Za župnijo Naklo pri Kranju je predlagan č. g. Jakob Mrak, župnik v Železnikih; za župnijo Bohinjsko Belo č. gospod Janez Kačar, mestni kapelan v Radovljici; župnijo Bohinjsko Bistrico č. gospod Simon Ažman, župnik v Fužinah; župnijo Želimišče č. g. Anton Lesjak, kapelan na Dobrovi.

(Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.) Vsled mnogostranske želje stavila se je za četrtek, 23. t. m., na repertoar slovenska narodna opera „Teharski plemiči“; glasba dr. Ipavčeva, libreto Funtkovo.

(Iz Črnega Vrha nad Idrijo.) Naša podružnica kmetijske družbe je imela dne 19. t. m. prav dobro obiskano zborovanje. Najpoprej je č. g. vikar J. Hladnik govoril o vladnih predlogah postav o kmetijskih zadrgah in dohodninskih domovih (rentnih posestvih). Točno je pojasnil načrta obeh postav ter z mnogimi primerami dokazal, kako ugodno bi vplivale kmetijske zadruge in dohodninski domovi na razvoj kmetijstva in kako bi pospeševale narodno blagostanje sploh. — Pri volitvi odbora je bil za predsednika izvoljen č. gosp. J. Hladnik, za tajnika g. nadučitelj J. Pipan, za odbornike pa: Franc Habe, posestnik v Zalogu, Franc Rudolf, vinotržec in posestnik v Črnem Vrhu in Gašper Rudolf, cerkveni ključar in posestnik v Lomeh. — Tretja točka je bil jako živahen razgovor o delovanju nove podružnice. Udje so izrazili mnogo želj in stavili več nasvetov, na katere naj bi se oziral odbor. Imena v načelnstvu so nam porok, da se bo kolikor možno izraženih želj uresničilo in nasvetov izpeljalo, ter da bo sploh podružnica dobro delovala.

(Iz velikolaškega okraja) se nam poroča, da se je šentgregorska občina zaradi lova pogodila s prejšnjim gospodom zakupnikom za daljnih 5 let. Gospod zakupnik bo dajal vsako leto občini 125 gl. za lov.

(Iz Slavine.) 18. novembra. Ta teden nas je zapustil g. Franc Lakmaier in se preselil iz Trnja na župnijo Grahovsko. Grahoveem čestitamo, da dobijo dobrega in skrbnega duhovnega pastirja. V Trnji je bil komaj 13 mesecev, a v tem kratkem času je veliko storil ne le v dušnem pastirstvu, temveč tudi v družini zadevah je zapustil trajen spomin svojega neutrudnega delovanja. Poprave v duhovniški hiši je jako lepo in okusno dovršil, in s posebno vnmemo se poprijel pripravljanja za zidanje nove cerkve. Ljudje so ga radi slušali, vozili in skladali za novo cerkev, kolikor so mogli po svojem uboštvu. Imel je trden namen, ostati tako dolgo v Trnju, da cerkev dozida. Toda burja ni ugajala njegovemu rahlemu zdravju in še manj huda sopara v tesni nizki cerkvi, katero je težko prenašal. Prosil je bil g. Lakmaier darov za trnsko cerkev, a dobil ni toliko, kolikor si je želel in se nadejal. Ljudje po svetu skoraj ne verjamejo, da bi mogla biti kje kaka cerkva toliko tesna in revna, kot je v resnici trnska. Ko jo je videl neki neimovit duhoven, ki je bil že poprej namenil dar za-njo, se je začudil in obljubil, da precej, ko prvo biro proda, pošlje za cerkev več, kot je poprej nameraval. Pomagajte torej, dobri ljudje, ubogim trnskimi duhovnanom, da si morejo kmalu postaviti dostojno cerkev. Vos, qui habetis substantiam hujus mundi, miseremini nostri! Darovi, veliki in mali, bankovci in krone, se hvaležno sprejemajo pri farnem uradu slavinskem

ali duhovniškem uradu trnskem proti nakaznici na plačilo pri Bogu, kateri bo vse obilno povračeval po priprošnji velikega preroka sv. Elije, patrona trnske cerkve.

(Z Reke.) Dne 11. t. m. se je deputacija tukajšnjih odvetnikov zaradi Carevičeve afere odpeljala v Pešto. V deputaciji so: dr. Dall' Asta, dr. Pallua in dr. Maylender. 13. t. m. so bili v Pešti pri reškem guvernerju in pri reškem državnem poslancu. 14. t. m. so pa bili pri pravosodnem ministru Szilagyi-ju. Minister jim je obljubil, da bo stvar vravnal po zakonu. — 13. t. m. se je na lloydovem parobrodu „Ungheria“ pripeljalo v Reko 1123 vojakov iz Bosne. Še isti dan so šli vsaki na svoj dom. — 14. t. m. se je sem pripeljal na parobrodu „Hungaria“ g. Afrić, generalni vodja dalmatinskih pristanišč. — 15. t. m. so priplule v naše pristanišče tri torpednice iz Pole. — Vaš zagrebški dopisnik omenja v članku „Odnosaji v hrvatskem Primorju“, da se Hrvatje v Primorju klanjajo Mažarom, mené, da Mažari delujejo za hrvatsko Primorje. To je, žalibog, gola resnica, a tega je največ kriva naša hrvatska vlada, katera se za Primorje prav nič ne briga. Mažari storé vse mogoče za Reko, za svoja pomorska društva itd., a naša vlada se niti ne zmeni za hrvatsko Primorje, za njegova pristanišča in pomorska društva. Kako bi ona lahko podpirala naša pomorska društva ter jih s tem varovala mažarske odvisnosti, a ne gane se. Mažari pa podpirajo kolikor toliko hrvaška pomorska društva, da jih tako spravljajo pod svoje krilo in širijo brez vse težave svoje ideje.

(S Primorja): Neizprosna smrt je ugrabila za Rutarše novoimenovanega vikarja g. Antona Faína, kateri je komaj 33 let star izdihnil svojo blago dušo. Rodil se je ranjki v Korminu l. 1860, sin premožnih starišev. Bil je vseskozi blag mladenič in tudi kot duhovnik je bil vsem svojim sobratom gledé pobožnosti in natančnosti v lep izgled. V tretjem letu je nevarno obolel. Bali so se že vsi, da ga ne bodo mogli v duhovnika posvetiti. Pa nevarna bolezen je odlegla. Srečen je bil in Boga mnogokrat zahvalil za to nenavadno milost. V duhovnika je bil posvečen dné 7. septembra leta 1888. Služboval je v Furlaniji (govoril je tudi slovenski) v župniji Villesse. Pred kratkim imenovan je bil vikarijem v Rutaršu. Verniki so ga pričakovali kot novega gosp. vikarja, mesto njega so pa dobili tužno vest, da ga je Bog poklical iz svojega vinograda in mu gotovo že podelil nad zvezdami zasluženo plačilo za njegovo krepostno življenje. Naj v miru počiva!

(Iz Šempolaja) 16. nov. Na pogreb ranj. gosp. vikarija Matevža Primožiča, prišlo je 18 duhovnikov iz devinske in komenske dekanije. Tudi iz Gorice in Trsta so prišli prečastiti sobratje izkazovat zadnjo čast svojemu prijatelju. Polno ljudstva se je zbralo od vseh strani. Sprevod vodil je preč. gosp. Jos. Skočir, devinski dekan, on je tudi v cerkvi opravil slovesno sv. mašo, po maši imel je preč. g. dekan ginljiv nagovor. Po končanem govoru vodil je sprevod preč. g. dekan do pokopališča, kjer so zapeli izvrstni nabrežinski peveci v slovo ranjcemu „Nad zvezdami“. — Domača občina položila je na gomilo svojega ljubljenelega dušnega pastirja krasen venec s črnim trakom z napisom: „Svojemu dušnemu pastirju“. Služboval je ranjki 29 let v Šempolaji. Škerbel je za dušni in telesni blagor svojih ovčic. Hotel je tudi med njimi počivati. — Naj v miru počiva.

(Iz Brna) 13. nov. V Šleziji je zadnji čas narodna stranka močno napredovala, zmagala je namreč v klimoviškem okraju pri volitvah v cestni odbor. V treh okrajih te dežele ima sedaj češka stvar svoje zastopnike. — V Mor. Ostravi se je pričela stavka. Vzrok je, da so prijeli nekega pruskega delavca, ki je svojim predstojnikom nevarno žugal. Ko je pozneje okrajni glavar vmes posegel, so šli na delo skoraj vsi stavkujoči rudarji, le nekaj se jih je še dela branilo. — Tukajšnjima poslancema, Winterhollerju in Habermanu so neki neznani poredneži pretili v anonimnih pismih, da ju bodo nabili, ker nista bila za vladno volilno reformo. — Umrl je tukaj korar in papežev komornik msgr. J. Fritsch in v Vičnovu župnik Skopalik, bratranec pokojnega poslanca Skopalika. — Češki in Nemški delavci so imeli v Olomucu shod. Ko je začel govoriti znani zapeljivec dr. Ingwer, poljski žid, so ostavili Čehi dvorano in svojim tovarišem druge narodnosti žugali. Shod je bil potem raspuščen. — Občina Javurek je storila milijonarju baronu Hirschu mnogo

uslug, ko je ondi kupil svoje love. Ko se je pa opravljala farna cerkev in so Javorci bogatina za spevek naprosili, jim je bilo odgovorjeno, da gosp. baron nič ne da. Jako kavalirsko. — Najvišje sodišče je razsodilo, da se je prestopil 13. čl. zakona, ko so strgali v Brnu grb češke krone (češki, moravski in šlezijski skupaj), po hišni pravici se ni krivica naredila. Seveda so tega češki listi veselili. — Nadvojvoda Evgen bode stanoval v Olomucu v korarski hiši št. 12. — Novi deželni predsednik se bode nj. v. nadvojvodi Evgenu poklonil in potem tudi nadškofu Kohnu, ki biva sedaj v Kromerizu. — V Topolanih vozijo repo v sladkornico tudi ob nedeljah, akoravno je repe malo, tako da bi se praznik lahko posvečeval. Ako pristavimo temu, da je topolanski župan načelnik lidove stranke, je vse razloženo. — V Olomucu se je ustanovilo novo, jako koristno društvo: „Ustav (zavod) hrabete Pöttinga v Olomouci, český pensionát a škola pro vzdělání dívek“. — Vitkoviške tovarne za železnino so odlikovane: preskrbele bodo za tri oklopnice potrebne plošče. Pri poskusih so bile namreč te plošče kot najboljše spoznane, Kruppove pa najslabje. — Najrevnejši človek v celi Moravski je odvetnik in vodnik lidovcev g. dr. Ad. Stránský. Sam se je izrazil, da ne bode po njem toliko ostalo, kar bi bilo treba za pogreb. Morda se ga bodo lidovci usmilili in kako zbirko med seboj napravili, da mu iz bede pomagajo.

(Brzojavka Leona XIII.) Povodom toulonskih slavnostij so pisali nekateri listi, da je brzojavil sv. oče francoskemu predsedniku in ruskemu carju. Za to niso imeli nobenih dokazov. Ruski list „Svjet“ je pa celó ponatisnil dotično brzojavko, češ da jo je dobil iz Rima. „Narod“ jo je včeraj posnel iz „Obzora“ in jo napéril proti nam z ozirom na našo novico o Turku in Srbih. — Vprašuje nas: „Kaj poretó pač k temu gospodje in hlapci iz uredništva „Slovenčevega“? — V zagato nas je spravil, nas „gospode in hlapce“. — Še gorje bo pa, če nam v kratkem prinese še kako novo brzojavko, v kateri so sv. oče zahvalili njegovo skrb za „pravoslavje“. Trezno mišljenje pa „razburkane in ogorčene duše“ domišljija ne shajata skupaj.

(† Franc Moškát.) Iz Grahovega: Umrl je dne 12. t. m. preč. g. vikarij Franc Moškát za srčnim kapom. Vže več let je bolehal za srčnim utripanjem. Letošnje leto pa je bolezen vidno napredovala, tako da v zadnjem času se je na njem poznalo, da ga močno srčno utripanje silno muči. Dasi je ranjki imel tako hudo bolezen, vendar je vse stanovske dolžnosti vestno opravljal. Še tisti dan, ki je bila nedelja, imel je sv. mašo ob 10. uri. Govor je sicer opustil, ker ni mogel več. Popoldne ga obiščejo gg. župnik in kapelan iz Podmelca in g. vikarij iz Oblok. Posebnega na njem niso opazili, zdel se jim je po navadi. Eno uro še pred smrtjo sedel je v zapečku in se razgovarjal z materjo. Proti 10. uri se poda k počitku. Kmalu potem pokliče mater, ki je čula. Vstopivši v sobo, vidi da je gospodu slabo. Sestra teče po vikarija iz Oblok, ki je bil na pošti. Ko g. vikarij pride, bil je vže v nezavesti. Komaj mu podeli sv. odvezo, vzdihne še parkrat — in mirno zaspi večno spanje. V sredo 15. t. m. je bil pogreb, katerega je vodil preč. g. župnik iz Podmelca spremljan od 9 duhovnih sobratov. Nagrobni govor je imel č. g. Bl. Bevk, farni upravitelj pri Sv. Luciji, Ranjki je bil star 34 let, tedaj v najlepših letih se je moral preseliti v večnost. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani. Služboval je kot kapelan v Boveu in v Kanalu in pred tremi leti se je preselil na Grahovo. Ranjki Franc je bil tihega in blagega značaja, mož brez zvijač, svet in pobožen duhovnik, vzgleden dušni pastir. V družbo ni zahajal, ker ljubil je samoto in tihoto. Zato pa so tudi duhovni sobratje in verni pri pogrebu s solzami pokazali svojo veliko ljubezen. R. I. P.

(Na Bled) je prišlo letos 1825 tujev, 500 več, kakor lansko leto.

(Kočevske „Mittheilungen ect“) izidejo zadnjič 15. decembra. Mesto njih in rajnega „Wochenblatta“ bo izhajal tednik, ki bo zagovarjal nemštvo na Kranjskem in v južni Avstriji sploh.

(Dolenjska železnica) ima, kakor čujemo, precej prometa. Na kočevski postaji se je plačalo meseca oktobra za vózno blago 8000 glđ., za osebni promet pa 3000 glđ. Prevažanje premoga se posebej šteje. Odpeljejo ga pa na dan 30—40 voz.

(Iz Škofje Loke) se nam piše, da je 18. t. m. umrla gospa Ivana Sušnik, soproga mestnega župana g. Valentina Sušnika. Rajna gospa je bila

pobožna, blaga žena, v zdravju skrbna in neumorno delavna, v dolgi in hudi bolezni pa potrpežljiva in udana v voljo božjo. Naj v miru počiva!

(Misijon) v Šempetru pri Novem Mestu obhajajo od 18. do 26. t. m., katerega vodijo trije lazaristi iz Ljubljane, namreč prečast. gg.: Nežmah, Ferjančič in Čížek.

(Včerašnji semenj) je bil vkljub neugodnemu vremenu dobro obiskan in kaj živahen. Sejmarjev videli smo iz vseh krajev dežele, zlasti od dolenjske strani Grosuplje-Bibnica-Kočevje, ki so uporabili to pot v obili meri železnico; nič manj pa je prišlo Notranjcev na trg. Vsled te obile množice sejmarjev od znotraj in zunaj je bila kupčija v vseh strokah zelo živahna.

(Sportni cirkus Corradini) priredil je včeraj za slávo in odhodnico dve predstavi, jedno za sejmarje ob 2. uri popoldne z znižanimi cenami, katero je obiskalo okoli 400 oseb, zvečer ob polu 8. uri pa je bila slavnostna predstava z raznimi novimi točkami in zanimivim programom, in je bila udeležba precéj obila. Danes v jutro odšla je družba v Zagreb.

(Osepnice in druge nadležne bolezni) jele so se prikazovati mej šolsko mladino v šolskem okraju kočevskem in drugod po Dolenjskem, a tudi odrasle muči in straši tu in tam vročinska bolezen ali legar. — Neprijetno južno vreme zadnjih dnij, kakor se toži, mnogo vpliva na to neprijetno stanje.

(Električna razsvetljava) razsvetljuje prostor, kjer kočevski premog kopljejo, že mesec dnij. Postavljenih je 10 lučnih svetilnic in 60 žarnic; prve svetijo za 1200 sveč, poslednje pa za 16 ali 32 sveč.

(Trinajstletni deček v smrt obsojen.) V Sidneju v Avstraliji so šte dni obsodili k smrti 13letnega dečka, katerega so ljudje karali, da je trpinčil psa. Mlad zločinec se je tolikanj razjezil, da je šel po puško in jednega moža ustrelil.

Društva.

(Podporno društvo za izpuščene kaznjence s Kranjskega v Ljubljani) je imelo dné 19. novembra t. l. ob 11. uri dopoldne svojo osnovalno skupščino po naznačenem vspredu. Načelnik osnovnemu odboru, državni pravdnik Josip Pajk, pozdravi navzoče člane ter v izbornem govoru pojasnjuje namen društva, katero se zdaj ustanavlja tudi v naši kronovini. Omenja, da so se jednaka društva snovala po vseh državah, Najstarejše tako društvo je bilo ustanovljeno leta 1776 v Filadelfiji. V Evropi je bila Danska prva, kjer se je osnovalo leta 1797. Nemčija jih ima mnogo. Istotako Švedska, Svica, Francoska; Italija jih šteje 18, Anglija celó 70, tudi Rusija jih vpejljava, Naša Avstrija ni zaostala za drugimi državami; leta 1846 osnovalo se je tako podporno društvo v Gradcu, leta 1848 v Brnu; istotako jih ima Nižje Avstrijsko, Češko, Gališko, Tirolsko, in leta 1891 tudi v Mariboru. Ne more se tajiti, da je delovanje takih društev zaradi izvanrednih okoliščin težavno, a gotovo je človekoljubno, in z združenom močjo se dosežejo lepi vspehi. — Osnovalni odbor je primerjal razna pravila ter privzel, kar je za našo kronovino najprimernejše. Predložil je društvena pravila visoki vladi, ki jih je odobrila dné 20. julija 1893, št. 9689. Razposlala so se vabila za pristop raznim korporacijam, tudi častito škofijstvo je obljubilo svojo podporo in priporočilo župnijstvom. Dasi je dospelo odboru le nekaj nabiralnih pól, vendar se je do danes že oglasilo 22 ustanovnikov po najmanj 20 kron jedenkrat za vselej in 56 letnikov po najmanj 1 krono. Dohodkov je že čez 600 kron, troškov (za tiskovine) krog 40 goldinarjev. Prve prispevke so darovali čč. porotniki letošnjega prvega zasedanja. — Sklepajoč svoj nagovor, omenja, da začasni odbor ni brez namena izbral uprav današnjega dué za osnovo podpornega društva. Praznik je namreč sv. Elizabete, katera kneginja je že v 13. stoletju zaradi svoje radodarnosti slovela kot mati ubožnih in sirot; mnogo je društev z njenim imenom, ki imajo v bistvu jednaki namen: lajšati bēdo, boljšati zabredle, kakor si je zastavilo tudi to novo društvo pri najbolj bednih. . . . Imendan je pa tudi presvetle cesarice, ki je kot deželna mati čestokrat že izkazala svoje milo, dobrotno srce; danes je tudi 26letni spomin, odkar je po cesaričini dobrotljivosti odpadla kazen verig pri kaznjenceh. . . . Pri volitvi stalnega načelnikstva nasvetuje član Leskovic, naj se z ozirom na mnoge zasluge, ki si jih je stekel na justičnem polju v naši domovini, z vzklikom izvoli c. kr. deželno-sodiščni predsednik Fran Kočevar za predsednika in c. kr. državni pravdnik Josip Pajk gledé na njegov obilni dosedanji trud za društveno osnovo za podpredsednika, kar se je z dobro-klici potrdilo. Predsednik Fran Kočevar poudarja, zahvaljujoč se za . . . tev, potrebo tudi takega društva, ki ima podpirati poboljšanje onih kaznjencev, kateri imajo dobro voljo, postati vredni člani človeške družbe. . . . Društvo naše, se vé, zadobiva v vzgledu dru-

gih podobnih društev neko vzpodbudo, a vendar se mora bolj ozirati na naše ekonomijske razmere, poštovati mora dobre in slabe lastnosti tukajšnjega prebivalstva. . . . Osebnost delovanje ne zadostuje, treba je vzajemnega delovanja, podpore od raznih strani. Posameznik ne čuti tolike potrebe novega društva, ker je uprav ta delokrog navadnemu človeku nekama ptuj, . . . posameznik tudi ne pozna dovolj človeka, katerega je rešiti propada in ga izročiti človeški družbi. Ako smo prepričani, da se podpira vredni, ne odrečemo svoje pomoči. Neki pogoj za to vidi tudi že v sestavi osnovnega odbora, v katerem so zastopani razni stanov. Temu odboru — osobito njegovemu načelniku — izreka toplo zahvalo za dosedanji trud, želeč, da bi se tudi za bodoče zglasili iz vseh slojev našega bivalstva mnogi člani za društvo, ki želé pospeševati trajno poboljšanje tega ali onega državljana. Imena odbornikov smo že včeraj naznanili v listu, danes še dostavimo, da sta bila za preglednika izvoljena: Vincencij Sorn, c. kr. jetničar, in Štefan Wruss, c. kr. glavni davkar v pokoju. — Družbenik Koblar vpraša: je-li se bo delovanje društva raztegnalo tudi na prisiljenca, ker iz naslova to ni razvidno? Vitez Zitterer pa: Bi-li ne kazalo, se ozirati tudi na padle ženske, na kar predsednik Kočevar odgovori, da se za zdaj to ne namerava in bi bilo tudi treba pravila prenehati, a v bodočnosti je mogoče, da se razširi delokrog tudi v zgornjem zmislu; predsednik sam tudi omenja, da bi bilo treba, se ozirati še na zapuščene rodbine kaznjencev, ki so včasih v veliki bēdi; a še le prihodnost bode kazala, v kolikor bode mogoče ozirati se na te namene. — Odbor se je na to konstituiral tako, da je izvolil tajnika kurata Antona Žlogarja, denarničarjem ravnatelja Karola Paraskoviča.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za St. Steben in okolico v Ziljski dolini) bode imela v nedeljo dné 26. novembra 1893, ob 3/4. uri popoldne v gostilni pri Hafnerju v St. Stebnu svoj letni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori. 3. Petje. 5. Volitev novega odbora. 5. Vpisovanje novih udov in plačevanje letnih doneskov. 6. Prosta zabava, K obilni udeležbi uljudno vabi načelnstvo. (Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju) darovali so 14. t. m.: Vč. g. msgr. Fr. Jančar, župnik nemškega viteškega reda na Dunaju, 5 gld.; gospod dr. Klem. Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju, 5 gld.; g. Jožef Ciperle, c. kr. nadporočnik itd. na Dunaju, 5 gld.; g. dr. Mat. Murko, učitelj v c. in kr. Terezijanišču itd. na Dunaju, 3 gld.; gospod Ivan Lugar, revident pri južni železnici na Dunaju, 3 gld.; gosp. J. P. na Dunaju 5 gld. — Iskrena hvala blagim prijateljem revnih slovenskih visokošolcev na Dunaju! — Meseca novembra prosilo je 31 di-

jakov podpore. Razdelilo se je 160 gld. Blagi domoljubi v domovini! Podpirajte kolikor vam je mogoče. prepotrebno to društvo! Blagajnik, vč. gospod dr. F. Sedej, c. in kr. dvorni kapelan in ravnatelj v Avguštinaju na Dunaju, I., Augustinerstr. 7.

(Vabilo na zabavni večer) z vojaško godbo, katerega priredi narodna čitalnica ljubljanska svojim društvenikom v soboto dne 25. novembra 1893. leta v društvenih prostorih. — Godbo oskrbi c. in kr. vojaška godba pešpolka Leopold II., kralj belgijski. — Pristop je dovoljen izključljivo le č. p. n. društvenikom čitalniškimi. — Začetek točno ob 8. uri zvečer. — K obilni udeležbi vabi vse č. p. n. društvenike najuljudnejše o d b o r.

Telegrami.

Dunaj, 21. novembra. Po došlih poročilih je hud vihar ob francoskem, nemškem in belgijskem obrežju. Več ladij se je potopilo, mnogo ljudij potonilo. Škoda je ogromna.

Gradeo, 21. novembra. Pogreb grofa Hartenau-a je bil včeraj popoldne z vojaškimi počastmi. Udeležila sta se ga zastopnik cesarja in angleške kraljice, bolgarska deputacija, namestnik, generali, načelniki oblastev in mnogo občinstva. Vence so poslali mej drugim cesar, angleška kraljica, cesaričinja-vdova Štefanija, nadvojvoda Karol Ludovik s soprogo. Na grobu je govoril bolgarski minister vnanjih stvari, Grekov, naglašajoč, da Bolgarija obžaluje smrt svojega bivšega vladarja. Proslavljal ga je kot junaka, katerega slava se ne bode pozabila.

Berolin, 21. novembra. Jutranji listi poročajo iz Varšave, da so ondu zaprli kacihi 800 oseb sumljivih nihilistične zarote. Zaprti pripadajo največ literarnim in dijaškim krogom. Razburjenost je v mestu velika.

Rim, 20. novembra. Brzojavni uradniki proglasili štrajk, ker hočejo brzojavne in poštne uradnike zjediniti v jedno vrsto.

Pariz, 21. novembra. Vihar ob kanalu La Manche traje dalje. Poroča se o novih nesrečah na morju in mnogobrojnih žrtvah.

Pariz, 21. novembra. „Journal des Debats“ poroča, da je princ Peter Alcantara v dunajsko-novomeški akademiji, torej ni res,

da bi bil odpotoval iz St. Lazaré-ja v St. Nazaré.

Novi York, 20. novembra. Tukaj ni zanesljivih poročil, da bi bil de Mello proglasil v Braziliji cesarstvo, in se to dvomi. — V Nietheory-u je po došlih poročilih vsled bombardovanja 300 hiš razrušenih, nad 300 poškodovanih. Več sto prebivalcev je mrtvih, nad 30.000 jih je pa bežalo iz mesta.

Mellila, 20. novembra. Dne 27. t. m. napali so Maročani zopet Španjce, ali so se po kratkem boju umaknili. Španjci imajo štiri mrtve.

Listnica vredništva:

Gosp. dopisniku iz Krškega: Dopisov brez podpisa list ne vsprejema.

Umrlj so:

19. novembra. Franc Tičar, delavčev sin, 21 let, Gesta na loko 11, božjast.

20. novembra. Jakob Sedej, železniški sprevodnik, 44 1/2 leta, Vegove ulice 10, srčna kap.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		721.6	4.6	brezv.	dež	3.40 dež
20. u. pop.		724.5	6.4	sl. szap.	oblačno	
9. u. zveč.		728.0	4.6	"	dež	

Srednja temperatura 5.2°, za 2.2° nad normalom.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(108) 41 **zobozdravnik**
pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Tuji.

19. novembra.

Pri **Malicu**: Katarina Hanslovsky, zasebnica; Glück, Vinzek, Herzl in Steinherz, trgovci, z Dunaja. — Koch, potovalec, iz Novega Sada. — Troier iz Zatičine. — Aleksander Hauptmann, tajnik; Kurz, natakár, iz Gradea. — Vitez Lušin, in Fernes, zasebnik, iz Gorice. — Fritsch iz Trsta. — Hofmann, Suk, Berger iz Prage. — Schener s Krškega. — Orehek iz Litije. — Gruntar, notar, s soprogo, iz Ribnice. — Wogrinc iz Brežic. — Fernoglio iz Pingvente. — Mulley iz Logatec. — Strnad, župnik, z Babnega Polja. — dr. Deu, odvetnik, iz Postojine. — dr. Fropportl, odvetnik, iz Gorice.

Pri **Stonu**: Olga in Dora Hofberg, Weisz, Welsch, Kasarar, Berger, z Dunaja. — Fischer iz Karlova. — Globotschnik iz Kranja. — Leitner iz Lienca. — Wutscher iz Št. Jerneja. — Hirschmann, trgovec, iz Siska. — Baniger, trgovec, iz Ilir. Bistrice. — Homan, trgovec; Pollak in Maly iz Tržiča. — Codelli in Schott iz Trsta. — Podgoršek iz Litije. — Kundič iz Opatije. — Brass iz Gorice. — Mayer iz Gradea.

Žrebanje 6. dec. **Inomostske srečke à 50 kr.** **Žrebanje 6. dec.**
Glavni dobitek 50.000 goldinarjev.
(58 19-7)
Srečke à 50 kr. priporoča J. C. MAYER.

P. n.

Usojam si uljudno naznanjati, da sem z **denašnjim dném otvoril**

Pred škofijo š. ev. 22 poleg mestne hiše

prodajalnico za pozamentirsko, drobno, tkano blago in za perilo.

Na podstavi dolgoletne prakse v tukajšnji trgovini, kakor tudi zveze s prvimi tovarniškimi tvrdkami mi je mogoče, da morem p. n. občinstvu z najnovejšim in najboljšim blagom po nizkih cenah postreči.

Za mnogobrojna naročila se z visokim spoštovanjem priporoča

Alojzij Persché.

574 4-2

Dunajska borza.

Dne 21. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 30 kr.
Štebrna renta 5%, 16% davka	96 " 95 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 30 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 10 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	343 " — "
London, 10 funtov strl.	125 " 40 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 97 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 97 "
Nemških mark 100	61 " 62 1/2 "

Dne 20. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 85 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 95 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	198 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 40 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	68 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	137 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	70 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	59 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2888	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	105 " 25 "
Papirnih rubeljev 100	132 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svēti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.